

Zadrugarstvo i poslovno povezivanje u agrobiznisu (26531)

Nositelj predmeta

[izv. prof. dr. sc. Ornella Mikuš](#)

Opis predmeta

Na globalnoj razini zadruge su prepoznate kao poslovni modeli koji temeljeni na zajedničkom radu, demokratskom i neposrednom načinu upravljanja, stvaraju veću gospodarsku, socijalnu i ekološku održivost. Kroz predavanja studenti se upoznaju s 'filozofijom', načelima i osobitostima zadružnog organiziranja, zadružnom legislativom, s principima zadružnog menadžmenta i prednostima zadružnog marketinga. Posebna tematska cjelina obuhvaća upoznavanje studenata s drugim oblicima poslove suradnje u poljoprivredi i agrobiznisu. Seminarska nastava omogućuje studentima da samostalno obrade i prodube određeni problem iz zadrugarstva temeljem literaturnih izvora ili empirijski istraže određeni problem na primjeru konkretne zadruge.

Tematske cjeline predmeta obuhvaćaju: Pojam i povijest zadružnog organiziranja u nas i u svijetu. Zadružne škole i filozofija zadružnog organiziranja. Kooperacija i individualizam-interpretacija sheme po Gaston Lanneaua; evolucija socio-ekonomske suradnje (kooperacije): (a) na razini pojedinca, (b) na razini (obiteljskog) gospodarstava; pojam clastera i uloga zadruge u lokalnom gospodarskom razvoju. Zadružno organiziranje i poslovno okrupnjavanje gospodarske strukture. Zadruga kao specifični organizacijski oblik i načela poslovanja; poslovne i menadžerske distinkcije, zadružni menadžment i zadružni marketing; zadružno zakonodavstvo. Globalne socioekonomske nužnosti suradnje u agrobiznisu i oblici poslovne suradnje. Strateški savezi u agrobiznisu: pojam, način i vrste strateških saveza; mjesto zadruge u strateškim savezima.

ECTS: **3.00**

Engleski jezik: **R1**

E-učenje: **R1**

Sati nastave: 30

Predavanja: 18

Seminar: 12

Izvođač predavanja

- [prof. dr. sc. Mario Njavro](#)
- [izv. prof. dr. sc. Željka Mesić](#)

Izvođač seminara

- [dr. sc. Tihana Kovačićek](#)

Ocjenjivanje

Dovoljan (2): 60-70%

Dobar (3): 71-80%

Vrlo dobar (4): 81-90%

Izvrstan (5): 91-100%

Vrsta predmeta

- Preddiplomski studij / [Agrarna ekonomika](#) (Obvezni predmet, 4. semestar, 2. godina)
- Preddiplomski studij / [Biljne znanosti](#) (Izborni predmet, 6. semestar, 3. godina)

Opće kompetencije

Kolegij osposobljava studente za razumijevanje organizacijskih posebitosti zadružnog modela poduzetništva te drugih poslovnih oblika povezivanja u agrobiznisu. Studenti se upoznaju s osnovnim principima zadružnog marketinga i zadružnog menadžmenta te se osposobljavaju za kritičku analizu poslovnih i marketinških planova zadružne proizvodnje.

Oblici nastave

- Predavanja
- Seminari
studenti samostalno pišu seminarske radove na odabrane teme povezane s predavanjima te ih izlažu pred nastavnicima i ostalim studentima nakon čega slijedi rasprava i donošenje zaključaka.

Ishodi učenja i način provjere

Ishod učenja	Način provjere
Opisati i objasniti specifičnosti zadružnog poduzetništva u odnosu na druge poslovne oblike	Prvi test znanja, završni ispit
Opisati zadružna načela i vrijednosti te objasniti dualnost (dualnu prirodu) zadruge u stvaranju ekonomskih i socijalnih vrijednosti za društvo i državu	Prvi i drugi test znanja, završni ispit
Prepoznati ključne čimbenike u osnivanju i poslovanju zadruge te objasniti njihov utjecaj na poslovne rezultate zadruge	Seminarska nastava (pisani oblik i usmena prezentacija)
Opisati i objasniti menadžmentski plan razvoja poslovanja zadruge	Drugi test znanja, završni ispit
Prepoznati i opisati ključne elemente u stvaranju marketinškog plana zadružne proizvodnje	Vježbe, seminarski rad
Prepoznati i opisati oblike poslovnog povezivanja u poljoprivredi i agrobiznisu	Drugi test znanja, završni ispit, seminarska nastava (pisani oblik i usmena prezentacija)
Prezentirati seminarsku temu, vrednovati i argumentirati zaključke	Seminarska nastava (pisani oblik i usmena prezentacija)

Način rada

Obveze nastavnika

Održavanje predavanja, organizacija seminarske nastave, održavanje konzultacija i pomoć pri izradi seminarskih radova; održavanje pismenih/usmenih ispita.

Obveze studenta

Pohađanje nastave, izrada i javna obrana seminarskog rada, polaganje kolokvija (međuispita) i/ili usmenog ispita. Studenti samostalno pišu seminarske radove i provode jednostavna istraživanja na odabrane teme povezane s predavanjima te ih izlažu pred nastavnicima i ostalim studentima nakon čega slijedi rasprava i donošenje zaključaka

Polaganje ispita

Elementi praćenja	Maksimalno bodova ili udio u ocjeni	Bodovna skala ocjena	Ocjena	Broj sati izravne nastave	Ukupni broj sati rada prosječnog studenta	ECTS bodovi
Prisutnost na nastavi	10%					
Seminarski rad	30%	<60% 60- 70% 71-80% 81-90% 91-100%	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	12	33	1,1
Završni ispit	60%	< 60% 60-70% 71-80% 81-90% 91-100%	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)	18	57	1,9
1. Međuispit: Pismeni	(30%)	/ 60-70% 71-80% 81-90% 91-100%	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)			
2. Međuispit: Pismeni	(30%)	/ 60-70% 71-80% 81-90% 91-100%	Nedovoljan (1) Dovoljan (2) Dobar (3) Vrlo dobar (4) Izvrstan (5)			
UKUPNO	100%			30	90	3

Elementi praćenja	Opis	Rok	Nadoknada
2. test znanja	Mogućnost polaganja druge programske cjeline nastavnog gradiva (Financijski menadžment i marketing u zadrugarstvu). Međuispit se izvodi u trajanju 60 min. Uvjet za pristup je pozitivno položen 1. test znanja	15. tjedan	Nije moguća
Završni pismeni/usmeni ispit	Nakon održane nastave, predaje i prezentacije seminarskog rada student pristupa završnom pismenom i/ili usmenom ispitu ako nije položio oba testa znanja. Završni ispit obuhvaća kompletno gradivo obrađeno na predavanjima i predviđenom literaturom.	Nakon održane nastave	Tijekom redovitih ispitnih rokova
Pohađanje predavanja	Bilježe se dolasci i aktivnost studenata na nastavi (predavanja +sem.)	Tijekom semestra	Nije moguća

Tjedni plan nastave

1. P- Uvod u modul. Teorijski okvir zadrugarstva: Grupa i organizacijsko zajedništvo. Kooperacija i individualizam-interpretacija sheme po Gaston Lanneaua. Evolucija socio-ekonomske suradnje. S- Organizacija seminarske nastave, struktura seminara i odabir tema.
2. P - Povijesna izvorišta zadrugarstva. Što je zadruga, zadružne vrijednosti i načela. Filozofija poljoprivrednog zadrugarstva.
3. P - Povijesni pregled zadrugarstva u Hrvatskoj. Uloga zadruga u lokalnom i regionalnom razvoju. Aktualno stanje zadrugarstva u nas i u svijetu. Budućnost globalnog zadružnog sektora.
4. P- Zadružno zakonodavstvo i institucijska potpora. Zadružna legislativa u Hrvatskoj i EU.
5. P-Organizacijski oblici i poslovno povezivanje u poljoprivredi/agrobiznisu
6. P - Zadružni menadžment. Razlike između zadružnog i korporativnog menadžmenta.
7. P - Financijski menadžment u zadrugarstvu.
8. P - Što je zadružni marketing. Prednosti zadružnog marketinga.
9. P - Marketinški plan razvoja zadružne proizvodnje.
10. S - Prvi parcijalni ispit, prezentacije seminarskih radova i rasprava
11. S - Prezentacije seminarskih radova, rasprava.
12. S - Prezentacije seminarskih radova, rasprava.
13. S - Prezentacije seminarskih radova, rasprava.
14. S - Drugi parcijalni ispit, prezentacije seminarskih radova i rasprava
15. S - Prezentacije seminarskih radova, rasprava. Predrok.

Obvezna literatura

1. Babić, Z., Račić, D. (2009). Zadrugarstvo i socijalna ekonomija u Hrvatskoj, Hrvatski savez zadruga, Zagreb, dostupno:
<http://www.zadruga.hr/~hrzadrug/images/stories/ZadrugarstvoSocEkonom.pdf>
2. Brown R. (2006). Grupni procesi : Dinamika unutar i između grupa, Naklada Slap
3. Kovačić, D. (2005). Izravna prodaja seljačkih proizvoda, Agrarno Savjetovanje, Zagreb (str. 32-68 dio o marketingu)
4. Nedanov, A.; Franić, R.; Gugić, J. (2012). Analiza zadružnog zakonodavstva Republike Hrvatske, 47th Hrvatski & 7th Međunarodni simpozij agronoma, Opatija 2012
5. Nedanov, A., Žutinić, Đ., Mihić .(2015). Revizija u zadrugarstvu i zadružnom poduzetništvu, 50th Hrvatski & 10th Međunarodni simpozij agronoma, Opatija 2015.
6. Nedanov, Žutinić, Đ, Kuš. (2014). Uloga zadruga u promicanju socijalne ekonomije i socijalno odgovornog poduzetništva, // Zbornik radova 49. hrvatskog & 9. međunarodnog simpozija agronoma u Dubrovniku.
7. Njavro, M. (2013.): Zadružni menadžment, interna skripta
8. Mataga, Ž. (2009). Etičke vrijednosti i gospodarski značaj zadrugarstva - Hrvatsko zadrugarstvo na povijesnim razmeđima, M.A.K. Golden d.o.o., Zagreb,
9. Mataga, Ž. (2005). Zadružni priručnik Zagreb : Hrvatski savez zadruga, Zagreb.
10. Tipurić, D.; Markulin, G. (2000). Strateški savezi – suradnjom do konkurentskih prednosti, Sinergija, Zagreb, 2000
11. Sociologija sela, 2005., br 167 (1), IDIS Zagreb, (članci: Defilipis; Tratnik i sur.)
12. Weihrich, H., Koontz, H. (1994). Menadžment (10. Izdanje), MATE, Zagreb

Preporučena literatura

1. Douglas W. A., Dean L. (2004). The Nature of the Farm (Contracts, Risk, and Organization in Agriculture) The MIT Press, New Ed edition
2. Merrett, C. D.; Walzer, N. (2004). Cooperatives and Local development, Theory and Applications for the 21 st Century, 2004.

Sličan predmet na srodnim sveučilištima

- AgEd 353-Cooperative Business Principles and Practices - Montana State University (MSU), College of Agriculture, Agricultural Education, , Montana, S.A.D.
- Zadrugarstvo - Sveučilište Josip Jurja Strossmayera Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Zavod za agroekonomiku, Hrvatska.